

**PROBLEMATICA FEMINISTĂ
ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ**

Coordonator
Marinela Rusu

Cuprins

Introducere.....	11
------------------	----

CAPITOLUL I

Egalitatea de gen – drepturi și libertăți pentru femei

MARINELA RUSU.....	17
--------------------	----

Mentalitatea patriarhală – un obstacol cultural în egalitatea de gen
The Patriarchal Mentality – A Cultural Obstacle in Gender Equality

CĂTĂLINA-DANIELA RĂDUCU.....	39
------------------------------	----

Ce înseamnă să fii femeie în zilele noastre:
contribuții contemporane la o metafizică a genului
*What Does It Mean to Be a Woman Today:
Contemporary Contributions to Gender Metaphysics*

ALINA ILINCA, LIVIU MARIUS BEJENARU.....	55
--	----

Simone de Beauvoir: „Femeie nu te naști, ci devii”
Simone de Beauvoir: „One Is not Born a Woman, but Becomes One”

IONUȚ BÂRLIBA.....	73
--------------------	----

Aspecte ale identității feminine. Feminismul ca ideologie a eliberării
Female Identity. Feminism as an Ideology of Liberation

ENACHE TUȘA, IULIANA DOGARU.....	89
----------------------------------	----

Femeia și problema diferenței de gen
în societatea contemporană
*Woman and the Problem of Gender Difference
in Contemporary Society*

DIANA CHEIANU-ANDREI	105
Percepția egalității de gen și a valorii acesteia pentru familie și societate <i>The Perception of Gender Equality and its Value for the Family and Society</i>	
ARTHUR MIHĂILĂ	117
De la obiectificare la autonomie: Dezbateri feministe despre pornografie <i>From Objectification to Agency: Feminist Debates on Pornography</i>	
CARMEN PALAGHIA	135
Vulnerabilitatea fetelor victime ale bullyingului în fața traficului de persoane <i>Vulnerability of Girl Victims of Bullying to Human Trafficking</i>	
LIVIU-ADRIAN MĂGURIANU	147
Factorul cheie care crește inteligența colectivă <i>The Key Factor that Increases Collective Intelligence</i>	
ALEXANDRU SAVA	161
Justiția negociată în cazuri de violență domestică <i>Negotiated Justice in Cases of Domestic Violence</i>	
FELICIA CEAUȘU	173
Mass-media și problematica de gen <i>Mass Media and Gender Issues</i>	
MAIA BOROZAN, LILIA ȚURCAN-BALȚAT	183
Tendințe de manipulare emoțională în viața privată și profesională <i>Emotionally Manipulative Tendencies in Private and Professional Life</i>	
GEORGIANA CORCACI	193
Diferențele de gen în management <i>Gender Differences in Management</i>	

MIRELA ȘTEFĂNESCU	209
Feminitate și expresivitate în creația artistei Ana Mendieta <i>Femininity and Expressiveness in Ana Mendieta's Artistic Work</i>	
OLTIȚA CÎNTEC	221
Teatrul românesc recent și problematica feministă. Trei studii de caz <i>Recent Romanian Theatre and Feminism. Three Case Studies</i>	
MARILENA DONCEAN	233
Problematica feministă în creația artistică <i>The Feminist Problem in Artistic Creation</i>	
DANIELA DOBOȘ	247
Imaginea femeii în proverbele românești <i>Women in Romanian Proverbs</i>	
IOANA-IULIA OLARU	261
Unitatea stilistică a picturii paleolitice <i>The Stylistic Unity of Paleolithic Painting</i>	
ANCA IORGA	271
Martha Graham și revoluția din lumea dansului la începutul secolului XX <i>Martha Graham and the Early 20th Century Dance Revolution</i>	
SORIN OTÎNJAC	285
Alchimia imaginii fantastice în creația feminină <i>The Alchemy of Fantastic Imagery in Feminine Creation</i>	
SORIN OTÎNJAC	299
Creativitatea feministă <i>Feminist Creativity</i>	

NICULAI VIERU..... 311
 Aspecte spiritual – sensibile ale muzicii populare
Spiritual – Sensitive Aspects of Popular Music

LIGIA FĂRCĂȘEL..... 321
 Modele materne în opera veristă
Maternal Figures in Verismo Opera

CAPITOLUL III

Aspecte cultural-educative privind egalitatea de gen

LILIA ȚURCAN-BALȚAT, ELENA BÎRSAN..... 337
 Parteneriatul școală-familie context
 pentru educația emoțională a elevilor
*School-Family Partnership Context
 for Pupils' Emotional Education*

DANIELA SIMOIU..... 351
 Condiții interne și externe ale învățării –
 piedici întâmpinate de femei
*Internal And External Conditions Of Learning –
 Obstacles Faced By Women*

ELENA-BIANCA STELEA..... 365
 Combaterea efectelor negative ale stereotipurilor de gen
 în educație prin strategii de dezvoltare a competențelor
 de alfabetizare
*Combating the Negative Effects of Gender Stereotypes
 in Education Through Strategies for Developing Literacy Skills*

LUCIA GUJUMAN, ZINOVIA TOACĂ, VERONICA SOLTANICI..... 379
 Diversitatea de gen în securitatea cibernetică
 în Republica Moldova: provocări și oportunități
*Diversity of Gender in Cybersecurity
 in the Republic of Moldova: Challenges and Opportunities*

Patriarhatul – apariția și dezvoltarea sa social-istorică
Patriarchy – its Emergence and Social-Historical Development

ROSSELLA MARISI..... 407

Contestarea normelor patriarhale:
 compozitoarea feministă Ethel Smyth
*Challenging Patriarchal Norms:
 The Feminist Composer Ethel Smyth*

IRINA FRASIN 425

Feminismul și fermele industriale
Feminism and Factory Farm

VIORICA OALA, MAIA COJOCARI-BOROZAN..... 441

Valoarea empatiei pentru edificarea
 confortului emoțional în familie
*The Value of Empathy in Building
 Emotional Comfort Within the Family*

FLORENȚA LOZINSKY, NARCISA COZEA..... 455

Aspecte ale „transformării” femeii
 din „găzdoaie” în antreprenor de succes în mediul rural
*Aspects of the „Transformation” of Women
 from „Housewives” to Successful Entrepreneurs in Rural Areas*

MIHAI FLOROAIA..... 473

Vulnerabilitatea femeilor în fața procedurilor inchizitoriale
Women's vulnerability to Inquisitorial Proceedings

MIHAELA-ANDA DRAGOMIR..... 497

Influența practicii yoga asupra femeii în societatea contemporană
The Influence of Yoga Practice on Women in Modern Society

OVIDIU-MARIUS BOCȘA 509

Meditații Adorniene. Despre feminism: Jumătatea mai bună
Adornian Meditations on Feminism: The Better Half

Mentalitatea patriarhală – un obstacol cultural în egalitatea de gen

The Patriarchal Mentality – A Cultural Obstacle in Gender Equality

MARINELA RUSU¹

Abstract

Patriarchal mentality is that way of thinking and interpreting characteristic of a social system in which men control a disproportionate share of social, economic, political and religious power, and inheritance is usually passed down through the male line. It does not define the thinking of a man or a group of men, but a certain type of society, as a whole, in which men and women participate. A society is patriarchal to the extent that it promotes male privilege, is male-dominated, male-identified, and male-centered.

The present work comes to describe the specifics of the patriarchal mentality, listing and analyzing its constitutive elements, how such thinking influences gender equality in society.

It is also analyzed, one of the most serious consequences of the patriarchal mentality, namely, the maintenance and promotion of a *culture of rape*, a new concept within feminist analyses, starting with the third wave of the feminist current. A culture of rape emphasizes only the importance of male desire, its justification, its primacy and substantiality, while the woman remains only a passive, accepting element. In a rape culture, women perceive a continuum of threat of violence, ranging from sexual observations to sexual touching to rape. A rape culture condones physical and emotional abuse against women as the norm, and both men and women assume that sexual violence is a fact of life, inevitable in the world we live in.

¹ Cercet. șt., grd. II, Dr. Academia Română, Filiala Iași, ICES „Gh. Zane”.
e-mail: marinela1808@yahoo.com

Introducere

Derivat din cuvântul grecesc πατριαρχείο, patriarhatul înseamnă literalmente „regula tatălui” și a fost folosit inițial pentru a descrie un tip specific de „familie dominată de bărbați” (Sultana, 2010). Cuvântul este folosit pentru a se referi la un sistem social în care bărbații controlează o parte disproporționat de mare din puterea socială, economică, politică și religioasă, iar moștenirea se transmite de obicei pe linie masculină.

Definind patriarhia, renumitul sociolog american Allan Johnson a scris: „Patriarhatul nu se referă la un bărbat sau un grup de bărbați, ci la un fel de societate în care participă bărbați și femei... O societate este patriarhală în măsura în care promovează privilegiul masculin, fiind dominată de bărbați, identificată de bărbați și centrată pe bărbați. De asemenea, este organizată în jurul unei obsesii a controlului și implică – ca unul dintre aspectele sale cheie – oprinerea femeilor. (2004)”²

Acest sistem de relații sociale inechitabile este încorporat în instituțiile politice, sociale, culturale și economice ale unei societăți, precum și în (și prin) relațiile interne private. În aceste sisteme de inegalitate de gen, femeile sunt dezavantajate în diferite moduri în ansamblul relațiilor și al organizării sociale. În societățile patriarhale, femeile sunt excluse din pozițiile politice, sociale și economice de putere; femeile sunt plătite mai puțin bine pentru muncă de valoare egală iar femeile sunt mai predispuse să se confrunte cu sărăcia și accesul inegal la resurse, bunuri și servicii. În timp ce femeile individuale pot avea succes în diverse sfere, femeile ca grup social distinctiv, sunt în general dezavantajate în aceste moduri.

Definițiile sociologice și politice anterioare ale patriarhatului s-au concentrat pe relațiile sociale domestice organizate în jurul legii tatălui și asupra controlului social pe care bărbații, ca șefi de gospodărie, îl au asupra

² Johnson, A. G. (2004). Patriarchy, the system. *Women's lives: Multicultural perspectives*, 3, 25-32.

soțiilor și fiicelor lor. În studiile feministe, patriarhatul a fost înțeles mai larg, ca sistemul în care bărbații ca grup sunt considerați ca fiind superiori femeilor ca grup și ca atare au autoritate asupra lor. Într-un sens modern și feminist, *patriarhatul* este un sistem de relații și instituții politice, sociale și economice structurate în jurul inegalității de gen a bărbaților și femeilor definite social (Nash, 2009).

În unele cazuri, oamenii de știință au făcut distincție între patriarhatul „patern” pentru a se referi la forme de organizare privată, gospodărească condusă de tată și patriarhatul „fratern”, pentru a se referi la dominația femeilor în societatea civilă publică. În general, patriarhatul este conceput ca un sistem larg de structuri și practici sociale, juridice, economice, politice și culturale, care poziționează bărbații ca grup social dominant, fiind capabili să marginalizeze și să exploateze femeile.

Cercetările academice sugerează că formele occidentale actuale de relații patriarhale se regăsesc în noțiunile occidentale ale științei moderne care au apărut în timpul Iluminismului. Ideea că *știința* este un sistem universal, fără valori, pentru producerea cunoștințelor și acționând ca o forță eliberatoare pentru umanitate este criticată ca un sistem care *exclde femeile* din acel proiect emancipator. Noțiunile moderniste despre gândirea rațională și obiectivitate presupune o *dihotomie între bărbați și femei*, între natură și educație, între rațional și emoțional, în moduri care susțin sau operează în acord cu dominația masculină și științifică asupra naturii și femeilor. Știința modernă este descrisă ca o activitate și un proiect patriarhal conștient de gen, bazat pe supunerea femeilor și a naturii. Savanții leagă aceste reprezentări patriarhale ale cunoașterii, raționalității și subiectului obiectiv de nevoile sociale și politice ale noului sistem industrial capitalist emergent în societățile occidentale. Ceea ce evidențiază o astfel de gândire este modul în care relațiile patriarhale pot fi conceptualizate ca fiind corelate diferit în sisteme și structuri sociale, în funcție de epocile istorice și culturale specifice.

Termenul „patriarhat” a câștigat pentru prima dată importanță în studiile feministe în anii 1960 și 1970, când adeptele acestui curent au dezvoltat noțiunea de *roluri de gen și relații de gen*, considerate elemente de analiză. *Genul* este conceput ca fiind distinct și separat de *sexul biologic* și

ar putea submina pretențiile privind diferențele sexuale dintre bărbați și femei în societatea occidentală. Comportamentele, așteptările, practicile și rolurile de gen sunt văzute ca reflectând procesele sociale și culturale și nu sunt „date” biologic. Categoriile binare bărbat/femeie, masculinitate/feminitate sunt privite ca factori-cheie în organizarea vieții sociale. Aceste categorii sunt ordonate ierarhic cu femeile ca fiind inferioare bărbaților iar atributele „feminine” fiind subevaluate. Aceste diferențe binare sunt încorporate în sistemele occidentale de gândire și practică, precum și structurile și instituțiile noastre sociale și relațiile sociale, oferă instrumente explicative puternice pentru analiza inegalității femeilor în diferitele epoci istorice și culturale.

Diversitatea foarte mare a societăților umane va face ca două societăți patriarhale să nu fie niciodată la fel. Aceasta, întrucât culturile și normele sunt modelate de factori diferiți, cum ar fi *geografia, limba și religia* – și, de asemenea, pentru că cerințele și progresele făcute de mișcările feministe din întreaga lume nu sunt identice. Cu toate acestea, principala caracteristică a unei societăți patriarhale este aceea în care bărbații dețin mai multă putere și autoritate, ceea ce duce ulterior la privilegiul masculin. Prejudecățile profund înrădăcinate văd bărbații deținând cele mai multe poziții de conducere și resurse de control atât în sfera publică, cât și în cea privată, în timp ce femeile joacă un rol secundar și sunt considerate mai slabe și mai potrivite pentru munca casnică. Ca atare, menirea unei femei într-o societate patriarhală este în primul rând să fie gospodină, procreatoare sau îngrijitoare.

Această dominație masculină perpetuează credințe și practici (*norme și cutume culturale*) care – conștient sau inconștient – favorizează bărbații în detrimentul femeilor, iar aceste credințe nu aparțin doar bărbaților, ci majorității oamenilor din acea societate, indiferent de sexul lor. Diferențele biologice dintre bărbați și femei sunt exagerate pentru a exista siguranța că bărbații au întotdeauna rolurile dominante sau masculine, iar femeile le au întotdeauna pe cele subordonate, feminine. Ideologia patriarhală promovează ideea că bărbații au mai multă putere, dominație și privilegii decât femeile, dețin *puterea primară* și predomină în roluri de *autoritate politică*. Mentalitatea aceasta poate fi regăsită atât în cultură și societate dar și în viața personală sau la locul de muncă.

Un termen similar este cel de *sexism*, constituind acea prejudecată sau discriminare bazată pe sex, de obicei îndreptată împotriva femeilor și fetelor. Se poate manifesta în moduri subtile, cum ar fi glumele sau comentariile, precum și prin forme mai vizibile de discriminare, cum ar fi refuzul dreptului femeilor la șanse egale în educație sau angajare la locul de muncă. Combinate, *patriarhatul* și *sexismul* creează un sistem în care femeile sunt defavorizate atât social, cât și economic. Acest lucru face ca femeile să se confrunte cu violență și abuz. Sexismul, în sine, poate duce la discriminare și oprimare. De exemplu, femeile pot fi plătite mai puțin decât bărbații pentru aceeași slujbă sau pot fi ignorate pentru promovarea în profesie din cauza genului lor (Lerner, 1986).

Feministele folosesc în principal termenul *patriarhat* pentru a descrie relația de putere dintre bărbați și femei. Cele mai multe forme de feminism caracterizează patriarhatul ca un sistem social nedrept actual care subordonează, discriminează sau este opresiv față de femei. Într-o societate patriarhală, femeile sunt de obicei excluse de la participarea pe deplin la viața politică și economică, fiind, în schimb, limitate la casa în care își cresc copiii. Relațiile patriarhale structurează atât sfera privată, cât și cea publică, bărbații dominând atât viața publică, cât și propria familie (Nash, 2009).

Consecințele pe plan social ale mentalității patriarhale constau în faptul că femeile sunt adesea subreprezentate în instituții cheie, în posturi de decizie și în locuri de muncă. Sunt, de multe ori, ignorate sau criticate dacă încearcă să-și recapete o oarecare putere. De asemenea, atributele care sunt văzute ca „feminine” sau legate de femei sunt subevaluate în comparație cu atributele „masculine”. Violența împotriva femeilor este, de asemenea, un factor important în patriarhat. Dacă femeile sunt subevaluate și oprimate, este foarte posibil ca ele să se confrunte cu mai multă exploatare și abuz din partea bărbaților. Femeile se pot confrunta, de asemenea, cu mai multe tipuri de opresiune în funcție de rasă, clasa socială și sexualitate, care se intersectează cu sexismul. Trebuie să remarcăm și faptul că în societățile occidentale, bărbații albi sunt predominant cei care beneficiază de patriarhat, deoarece bărbații din medii etnice minoritare se confruntă cu propria lor opresiune.

Începutul gândirii patriarhale

Există câteva idei care definesc conținutul mentalității patriarhale. Tradiționaliștii care susțin patriarhatul cred că bărbații *sunt născuți pentru a domina*, iar femeile *sunt născute pentru a fi subordonate*. Ei cred că o ierarhie a puterii a existat dintotdeauna și va continua să existe, deoarece ea reflectă în fapt, natura umană. Acest punct de vedere a căpătat credibilitate și ca urmare a susținerii sale de către figuri istorice. De exemplu, filosoful, Aristotel, a etichetat bărbații drept „activi” și femeile drept „pasive”. Pentru el, femela era un „mascul mutilat”, cineva care nu are suflet. În opinia sa, inferioritatea biologică a femeilor le face inferioare și în ceea ce privește capacitățile proprii, capacitatea de a raționa și de a lua decizii (Lerner, 1986).

În psihologia modernă, Sigmund Freud a sugerat că biologia determină psihologia cuiva și, prin urmare, capacitatea și rolul său în societate. El a afirmat că femeile și fetele invidiază bărbații pentru anatomia lor, menționând simptomul „penis envy”³, prezent la fete. În opinia sa, *omul normal* era bărbat (Freud, 1977). Deși părerile ar putea să nu fie la fel de extreme acum, există încă opinia că bărbații, în special bărbații albi, sunt cei mai dominanți și importanți în societate. Ca urmare a acestor considerații, societatea este organizată în jurul nevoilor lor, perspectiva lor este singura opțiune, atributele lor sunt cele mai valoroase și, astfel, bărbații domină politica și cultura.

În cartea intitulată *Crearea Patriarhiei*, Gerda Lerner a investigat rădăcinile social-istorice ale patriarhatului. Potrivit ei, patriarhatul nu a fost un eveniment definitoriu, ci un proces care s-a dezvoltat pe o perioadă de aproape 2500 de ani, de la aproximativ 3100 î.Hr. până la 600 î.Hr. Lerner susține că înainte de această perioadă în istorie, dominația masculină a societății umane era inexistentă (Lerner, 1986). Lerner a subliniat importanța istoriei femeilor și a luptei lor împotriva patriarhatului și pentru egalitate. Potrivit cercetătoarei, patriarhatul a deschis calea pentru formarea

³ Karen Horney, psihanalist germano-american, vorbește în compensare, de „invidia uterului” (*womb envy*) care este echivalentul feminist neo-freudian al *invidiei penisului*. Acest concept se referă la pretinsa frică și gelozia bărbaților față de puterea femeilor de a da naștere și de a hrăni viața, determinând bărbații să caute alte forme de dobândire a puterii, cum ar fi puterea fizică sau politică.

proprietății private și a societății de clasă (Lerner, 1986). Găsirea rădăcinii patriarhatului și stabilirea faptului că nu este în natura umană ca bărbații să fie dominanți și femeile să fie supuse deschide perspectiva unor schimbări radicale în cultură și societate. Dacă patriarhia a fost creată în cadrul și cu ajutorul culturii, acest fapt poate fi modificat și re-interpretat sau, cum propun unii autori, este nevoie de o *reconstrucție culturală radicală*.

Care sunt caracteristicile unei societăți patriarhale?

Patriarhatul este un sistem complex format din multe elemente. Este un set de simboluri și idei care alcătuiesc o cultură, luând forme infinite de manifestare, de la conversațiile care se poartă, până la literatură și film. O societate patriarhală este preocupată de:

- viața socială și cum ar trebui să fie;
- expectanța privind standardele de frumusețe feminină;
- expectanța privind duritatea masculină;
- imagini ale vulnerabilității feminine și ale protecției masculine;
- definirea bărbaților și femeilor ca fiind categorii opuse;
- valorificarea masculinității și devalorizarea feminității.

Elementele definitorii ale patriarhatului presupun dominația bărbaților, identificarea și centrarea pe bărbați.

Centrarea pe masculinitate

Centrarea pe bărbați în organizarea socială patriarhală se referă la faptul că, până la urmă, *totul este concentrat și acordă atenție deplină bărbaților*. În mare parte, istoria omenirii vorbește despre succesele bărbaților (mai ales albi). Ei sunt cunoscuți ca eroi, dezvoltatori, inventatori și lideri, în timp ce istoria femeilor este în mare parte ignorată sau considerată a fi inexistentă.

Majoritatea emisiunilor TV și a filmelor se concentrează aproape în întregime pe protagoniștii masculini, femeile având roluri minore, fiind adesea legate de un interes amoros sau acționând pentru a servi personajele masculine. Educația timpurie accentuează diferențele de gen, nu doar prin

specificul jucărilor oferite fetițelor și băieților dar și prin mentalitățile diferite induse fiecăruia. Fetele sunt educate de la o vârstă fragedă în spiritul submisivității, de a fi drăguțe, amabile și rezonabile, pentru a avea cât mai multe șanse de a atrage un soț. Mesajul transmis astfel este că misiunea lor în viață este direct legată de realizarea unei căsătorii și de faptul de a avea copii. Pe de altă parte, băieților le este stimulat curajul de a atinge scopuri înalte în viață, în funcție de idealurile personale, de a îndrăzni în situații dificile, de a înfrunta obstacole și de a obține performanță.

Cultura patriarhală propune constant un proces de *identificare masculină*: ceea ce este considerat *bun, dezirabil și normal* este identificat cu masculinul. Aceasta înseamnă că trăsăturile asociate în mod obișnuit cu a fi „masculin” sau „aferele bărbaților” sunt mereu preferabile, în timp ce trăsăturile „feminine” sau „aferele femeilor” devin ceva *de evitat*, pe cât posibil. Calitățile asociate în mod obișnuit cu masculinitatea sunt: agresivitate, forță, puterea (mai ales fizică dar și socială), autocontrolul și competiția. Prin urmare, bărbații își vor modela comportamentul în funcție de obținerea succesului pentru astfel de trăsături, în fața celorlalți. Nu toți bărbații se nasc însă, cu aceste trăsături – mulți sunt în mod natural grijulii, amabili și sensibili, trăsături care nu sunt *de dorit*, deoarece sunt asociate cu feminitatea. Dacă băieților și bărbaților le este permis să-și arate adevăratele lor personalități, ei pot fi ridiculizați și îndemnați să revină la trăsăturile masculine dezirabile. De exemplu, tatăl unui băiat care manifestă emoții sensibile deosebite, îi poate atrage atenția că trebuie să evolueze în alt mod, încurajându-l să-și reprime sentimentele, astfel încât să aibă un comportament considerat *potrivit pentru un băiat*.

Controlul sistemelor familiale. În cadrul societății patriarhale, bărbații consideră adesea, că trebuie să dețină controlul asupra tuturor situațiilor familiale și sociale; ei iau toate deciziile privind educația și finanțele familiei. În multe cazuri, femeia trebuie să ceară permisiunea soțului ei înainte de a lua o decizie. În mod tradițional, femeile trebuie să aibă permisiunea tatălui lor pentru a se căsători și el este cel care trebuie să aprobe viitorul ginere ca fiind potrivit. Astfel, femeile sunt întotdeauna sub controlul bărbaților din viața lor și sunt tratate ca și cum ele nu ar putea lua propriile decizii în cunoștință de cauză. Unii bărbați pot chiar să facă un pas

mai departe, abuzând de valoarea supraestimată a rolului lor, oprind femeile din propria familie. O femeie care încearcă să-și recapete puterea sau controlul pentru ea însăși poate fi expusă riscului de a fi oprimată, exploatată sau chiar abuzată de bărbații din familie, ca o modalitate de a o aduce înapoi la un nivel de supunere. Ca urmare a acestui fapt, feminicidul este mult mai răspândit, în cazul certurilor sau divorțurilor (separărilor).

„**Instituțiile patriarhale**” sunt definite ca „un set de mecanisme, practici, credințe, mituri și relații care organizează modele relativ stabile ale activității umane privind distribuția resurselor, reproducerea indivizilor și tipul de structuri societale dintr-un anumit domeniu.” (Facio, 2013). Cercetătorii sunt de părere că instituțiile patriarhale sunt strâns legate între ele, menținând astfel, inegalitatea dintre bărbați și femei din generație în generație. Bărbații au posibilitatea de a menține opresiunea asupra femeilor prin mijloace instituționale cum sunt: *educația, religia și familia*. Fiecare dintre aceste instituții justifică și întărește subordonarea femeilor față de bărbați (Millet, 1977) și, de cele mai multe ori, au bărbați în poziții conducere. Mulți autori (Facio, 2013 Millet, 1977, Sultana, 2010) sunt de acord că instituțiile patriarhale și relațiile sociale sunt responsabile pentru statutul inferior sau secundar al femeilor, creând obstacole pentru ca femeile să progreseze în societate. Societatea acordă prioritate absolută bărbaților și, într-o oarecare măsură, limitează drepturile femeilor (Sultana, 2010).

Rolul femeii într-o societate patriarhală

Pentru ca o societate patriarhală să funcționeze, femeile trebuie să capete un anumit rol, specific. Ca urmare, rolul femeii este de a fi supusă bărbaților, satisfăcând toate speranțele și dorințele lor fără comentarii. Într-o societate patriarhală, se așteaptă ca femeile să rămână în gospodărie ca mamă și casnică, de obicei adunând ore de muncă neremunerată. Feministele marxiste sugerează că, de *munca neremunerată* a unei femei beneficiază atât societatea de capital, cât și soțul ei (Hartmann, 1981). Este mai greu să fii tu însuși ca femeie. „Femeile adevărate” sunt văzute ca dependente, vulnerabile, slabe, susținătoare, îngrijitoare, emoționale și empatică. Femeile vor fi adesea criticate atunci când contravin normelor